

DATOS IDENTIFICATIVOS

Procesos de espazo e tempo

Materia	Procesos de espazo e tempo			
Código	P01G010V01405			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 2	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Loeck Hernández, Juan			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto Caamaño Fernández, Rosa Elvira Loeck Hernández, Juan Meana Martínez, Juan Carlos			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A materia ten como obxectivo incidir no coordenadas espazo-temporais, na imaxe e no obxecto desde a percepción visual e a práctica artística actual.			

Competencias

Código

C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a lingüaxe da arte
C9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada lingüaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada lingüaxe artística
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C36	Capacidade de documentar a producción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado será capaz de identificar a obra de arte en relación ao seu contorno físico.	C6
O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte.	C6 C9 C12 C14
O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal.	C6
O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna.	C22 C25
O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.	C22 C25

O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	C22 C25 C31
O alumnado será capaz de ter visión espacial.	C25
O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte.	C22 C25 C31
O alumnado adquirirá habilidade traballar na ***bidimensionalidad e a ***tridimensionalidad.	C42
O alumnado adquirirá habilidade para o traballo en diferentes escalas.	C36 C42
O alumnado adquirirá a habilidade para utilizar as dimensíons temporal e espacial da obra nun sentido creativo.	C36 C38 C42

Contidos

Tema	
O proceso de creación no espazo-tempo.	-Proceso, proxecto e progreso. -Proceso e procedemento. -O espazo da experiencia creadora: o taller, o lugar, a vixaxe, o territorio e a fronteira.
A construcción humana do tempo e a autonomía do espazo propio da imaxe.	-Historiografía do tempo. -Iconografía clásica do tempo. -Artes vectoriales e artes estáticas. -Imaxe, espazo narrativo e espazo arquitectónico. -O espazo autónomo da imaxe.
Espazo-tempo e *contemporaneidad.	-Narración, representación e presentación do tempo. -O espazo táctil fronte ao espazo ilusorio. -O espazo baleiro. -A construcción cartográfica no espazo-tempo
O espazo-tempo expandidos.	-Obxecto moviente, tautológico, efémero e expandido. O obxecto procesual. -Linguaxe temporal nos mass media. -O obxecto, o corpo e o espazo. -O espazo circundante da obra, instalacións e accións.
A imaxe do tempo e do espazo.	-A representación do tempo e do espazo a través da historia. -A lóxica da perspectiva e os seus límites. -O espazo interior do suxeito. -A imaxe seriada, secuenciada e simultánea. -Recursos fotográficos e temporalidade. Cinetismo, as documentacións cronomensororas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	0	10
Resolución de problemas	40	40	80
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	0	25	25
Titoría en grupo	5	0	5
Probas de resposta longa, de desenvolvimento	3	16	19
Cartafol/dossier	1	5	6
Probas de resposta curta	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de traballo repartidas ao longo do cuadrimestre e anunciadas oportunamente.
Resolución de problemas	É o traballo propiamente de creación artística no taller onde o profesor tutorizará in situ o desenvolvemento e avance do traballo, realizando correccións, comentarios e orientacións nas diferentes sesións de taller.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Comúntase un tempo de procura de información para a realización do traballo de taller, así como o tempo de lecturas obligatorias que se precisan para superar a materia.

Titoría en grupo	Esta actividade consiste no seguimento e presentación de traballos prácticos en pequenos grupos de estudiantes.
------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de trabalho, de 2 horas e media de duración cada unha, que serán repartidas ao longo do cuadrimestre. Impartiranse en aula teórica, e en datas sinaladas que se anunciasen con antelación.
Resolución de problemas	Proposta de catro exercicios prácticos explicados ao longo do cuadrimestre en sesións curtas que se impartirán no espazo da aula. Os exercicios serán de carácter presencial, realizándose no espazo 27, aula da materia para os traballos prácticos, ao longo do cuadrimestre coa supervisión dos profesores. Terán unha temporalización diferente; cunha duración entre tres e catro semanas.
Titoría en grupo	Esta actividade consiste fundamentalmente no seguimento e presentación dos progresos que se vaian producindo con respecto aos exercicios non presenciais e as lecturas propostas.
Probas	Descripción
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proporase un quinto exercicio (relacionado cos procesos de documentación espazo-temporal), de carácter non presencial. Será explicado nunha sesión de trabalho que se impartirá no espazo da aula, e o seu desenvolvemento completo terá unha duración aproximada de dous meses e medio. Ao principio do cuadrimestre proporanse unhas lecturas obligatorias, ao final do cuadrimestre farase unha proba tipo test para comprobar se se realizaron as lecturas.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Asistencia, participación e compromiso co seguimento dos temas e exercicios propostos. O alumnado será capaz de identificar a obra de arte en relación ao seu contorno físico.	0,5	C6
Resolución de problemas	Realización, seguimiento e entrega dos traballos e/ou exercicios. O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte.O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensíons espacial e temporal.O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna.O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.O alumnado será capaz de ter visión espacial.O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte.O alumnado adquirirá habilidade traballar en dúas e en tres dimensíons. O alumnado adquirirá habilidade para o traballo en diferentes escalas	60	C6 C9 C12 C22 C25 C31 C36 C42
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Realización de exercicios no tempo do traballo autónomo. Traballo de Campo para un documento cartográfico, fundamentado no rexistro espazo-temporal. O alumnado adquirirá a habilidade para utilizar as dimensíons temporal e espacial da creación artística.	20	C36 C38 C42
Titoría en grupo	Asistencia e participación na análise de resultados.	0,5	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Hai uns textos de lectura obligatoria propostos polo profesorado a principio do cuadrimestre. Os estudiantes deben ter en conta a importancia de relacionar a súa práctica e experiencia persoal nesta área, cos conceptos teóricos *asimilables destas lecturas. A avaliación das lecturas farase mediante un exame obligatorio, tipo test, ao final do cuadrimestre.O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.	8	C22 C25 C31
Cartafol/dossier	*Realizacion, seguimento e entrega da memoria dossier con todos os traballos propostos durante curso. Valorarase moi positivamente que, nos textos que se inclúan no dossier, fágase referencia aos contidos propostos tanto nas leccións maxistrais como nos textos de lectura obligatoria. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte	10	C22 C25 C31

Probas de resposta curta	Exame tipo test encamiñado a medir os coñecementos adquiridos e asimilados, nas clases maxistrais. Este exame faise conxunto e como parte do exame de lecturas obligatorias. O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte. O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal. O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	2	C6 C9 C12 C14 C22 C25 C31
--------------------------	---	---	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia ten unha avaliación continua, o que significa que hai que levar ao día os traballos e propostas desenvolvidas na materia, realizándose as entregas dos devanditos traballos puntualmente e nas datas sinaladas ao longo do curso. As devanditas datas atópanse recollidas na axenda da materia, colgada en *faitic e visible no taboleiro da aula. Ao fin do período lectivo, despois das entregas finais de exercicios, no caso de non superar satisfactoriamente algúns dos exercicios ou non realizar a proba escrita, ou non entregar a memoria, o alumno aparecerá como non presentado na acta de xuño.

DATA FINAL DE ENTREGAS POR CURSO: Na semana posterior á finalización as clases presenciais.

DATA DA PROBA ESCRITA (para a avaliación dos coñecementos adquiridos coas lecturas propostas durante o curso e as clases teóricas dispensadas): Na semana posterior á finalización as clases presenciais.

PROBAS DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO 2018 Para aprobar a materia deberá facer, no seu caso o exame, repetir traballos non aptos se así o indicaron os profesores, e/ou entregar os traballos que falten na convocatoria ordinaria.

Probas de avaliação de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARNHEIM,R, **Arte y Percepción visual. Psicología del ojo creador**, 3, Alianza-Forma, 1981

CALABRESE,O & ECO,U., **El tiempo en la Pintura.**, 1, Mondadori, 1987

CASTELO S, Luis, **Del ruido al arte**, 1, Tursen/Blume, 2006

DIEGO,Estrella de, **Contra el mapa, disturbios en la geografía colonial de occidente.**, 1, Siruela, 2008

STOICHITA, Victor I, **Ver y no ver**, 1, Siruela, 2005

Bibliografía Complementaria

BACHELARD,G, **La poética del espacio**, 3, Fondo de Cultura Económica, 1992

BROTTON, J, **Historia del mundo en 12 mapas**, 1, Debate, 2014

DIDI-HUBERMAN,G, **Atlas : ¿cómo llevar el mundo a cuestas?**, 1, MCARS, 2010

GARDFIELD, Simon, **En el Mapa. De cómo el mundo adquirió su aspecto**, 1, Santillana, 2013

GUASCH, A Mª, **Arte y Archivo, 1920-2010. Genealogías, Tipologías y Discontinuidades**, 1, Akal/arte contemporáneo, 2011

HARZINSKI, K., **From Here to There: Hand Drawn Map Association**, 1, Princeton Architectural Press, 2010

LOECK,J., **Lo procesual en la Creación Artística**, 1, MICAT, Univ.Santiago, 1996

MEANA, J. Carlos, **El espacio entre las cosas**, 1, Colección Arte y Estética. Diputación, 2001

MEANA, J.C., **La ausencia necesaria**, 1, Dauro ediciones, 2015

PELLEGRINO, Francesca, **Geografía y viajes imaginarios**, 1, Electra, 2007

STOICHITA, V.I., **La Invención del cuadro**, 1, Del Serval, 2000

VVAA.Coordinador Daniel Soutif, **ART i TEMPs , Arte y Tiempo**, 1, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 2000

VVAA, **MAPPA MUNDI. Museo Colecçao Berardo**, 1, Centro Cultural Belem, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603

Producción artística: Audiovisuais/P01G010V01502

Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Debuxo/P01G010V01402

Imaxe en movemento/P01G010V01403

Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Escultura/P01G010V01304

Expresión gráfica: Sistemas de representación/P01G010V01301

Outros comentarios

Insístese en que a avaliación será continua e os traballos hanse de entregar na data marcada. Dado que se trata dunha materia sobre os procesos, é imprescindible o seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e capacidade *óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a cal non se pode realizar a atención personalizada.

HORARIOS DE TUTORÍAS:

Segundo cuatrimestre:

Juan Loeck Hernández (coordinador)

Mércores e xoves: 8:30 h - 10:30 h e 20:30 h - 21:30 h

Loreto Branco Salgueiro

Martes de 11:00 a 14:00 h

Mércores de 15:00 h a 16.30 h

Xoves de 15:00 h a 16:30 h

Rosa Elvira Caamaño

Luns de 12:30 h a 14:30, e de 20:00 a 21:30.

Martes de 13:30 a 14:30 e de 20:00 a 21:30.

Juan Carlos Meana

Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h.

Para unha maior coordinación e bo funcionamento das horas de Tutorías recoméndase solicitar cita previa mediante e-mail.
